

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 481/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Košarom, Advokátka kancelária JUDr. Danica Birošová, s. r. o., Piaristická 46, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9 C 159/2011-333 z 15. júna 2012 a jemu predchádzajúcim postupom, rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7 Co 263/2012-434 z 27. marca 2014 a jemu predchádzajúcim postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 338/2014 z 27. mája 2015 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len

„sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 C 159/2011-333 z 15. júna 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a jemu predchádzajúcim postupom, rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 263/2012-434 z 27. marca 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a jemu predchádzajúcim postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 338/2014 z 27. mája 2015 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva:

«Sťažovateľ sa žalobou podanou na Okresnom súde... domáhal určenia, že sťažovateľ a... „manželka sťažovateľa“ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností...

Sťažovateľ svoj návrh odôvodnil v súlade s nasledovným skutkovým a právnym základom:

Dňa 6.2.2006... bola uzatvorená kúpna zmluva... medzi Mestom Nové Zámky... ako predávajúcim a manželkou sťažovateľa ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

Kúpna cena bola... zaplatená z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov... a to z poskytnutého úveru... Sťažovateľ... tvrdil, že uvedené nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sťažovateľa a manželky sťažovateľa.

V kúpnej zmluve na strane kupujúceho figurovala iba manželka sťažovateľa, v dôsledku čoho na LV [REDAKOVANÉ] k. ú. [REDAKOVANÉ] bola zapísaná iba ona... Následne sťažovateľ a manželka sťažovateľa ako požičiavateľa uzatvorili s Občianskym združením [REDAKOVANÉ] ako vypožičiavateľom zmluvu o výpožičke, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti...

Dňa 06.07.2010 bola bez vedomia sťažovateľa uzatvorená kúpna zmluva... medzi manželkou sťažovateľa ako predávajúcim a [REDAKOVANÉ].. ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva nehnuteľnostiam. ...

██████████ následne kúpnu zmluvou.. previedol nehnuteľnosti na spoločnosť ██████████.

Žalobou podanou na Okresný súd... sa sťažovateľ s poukazom na zásadu *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet* domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, s poukazom na relatívnu neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 6.7.2010, s poukazom na § 145 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého neplatný je právny úkon, na ktorý nedal súhlas druhý z manželov, ibaže sa jedná o bežnú vec. Je nepochybné, že v prípade prevodu nehnuteľností nešlo o bežnú vec týkajúcu sa spoločnej veci.

V konaní ďalej sťažovateľ namietal, že kúpna zmluva zo dňa 6.7.2010 je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 41a ods. 2 Zákona č. 40/1964 Z. z. Občianskeho zákonníka, z dôvodu, že predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená medzi manželkou sťažovateľa a ██████████ na zabezpečenie pôžičky poskytnutej ██████████ manželke sťažovateľa vo výške 8.000 €. ██████████ ako veriteľ nechal u notárky vypracovať potrebné dokumenty s tým, že zamýšľaný právny vzťah bude realizovaný ako „kúpa nehnuteľnosti s právom spätnej kúpy“, avšak v skutočnosti sa jednalo o uzatvorenie zmluvy o zabezpečovacom prevode práva na spornú nehnuteľnosť, ktorá mala zabezpečovať poskytnutie finančných prostriedkov. ...

Okresný súd... rozsudkom zo dňa 15. júna 2012 č. k. 9 C 159/2011-333 žalobu sťažovateľa zamietol.

Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Nové Zámky vyplýva nasledovné:

Pokiaľ sa chcel sťažovateľ domáhať relatívnej neplatnosti právneho úkonu, mal tak urobiť tým, že nebol zapísaný na LV ako bezpodielový spoluvlastník vtedy, keď manželka navrhovateľa nadobudla nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva, ale lehota na uplynutie tohto práva sa mu premlčala.

Okresný súd mal teda za to, že sťažovateľ nemohol byť vo svojej žalobe úspešný z dôvodu premlčania práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Z odôvodnenia rozsudku však nevyplýva, ani súd ďalej neskúmal a nevedel, kedy došlo k „uplynutiu práva“, resp. k premlčaniu lehoty na „uplynutie práva“, resp. od akého okamihu mala táto lehota začať plynúť. ...

Súd mal z vykonaného dokazovania ďalej za preukázané, že nehnuteľnosti, ktoré odkúpila manželka sťažovateľa od Mesta Nové Zámky tvorili a tvoria predmet podnikania manželky sťažovateľa, nakoľko skutočnosť, že ich manželka sťažovateľa takto odkúpila vyplýva z listinných dôkazov vykonaných v konaní. Súčasne ďalej Okresný súd Nové Zámky poukázal na skutočnosť, že manželka sťažovateľa je štatutárnym zástupcom občianskeho združenia [REDAKOVANÉ], ktoré vykonávalo svoju činnosť v sporných nehnuteľnostiach, o čom sťažovateľ ako jej manžel dobre vedel. Ďalej prvostupňový súd ustálil, že manželka sťažovateľa nadobudla nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva, keďže tieto slúžili pre výkon povolania len jej samotnej.

V dôsledku vyššie uvedeného mal Okresný súd Nové Zámky za preukázané, že nehnuteľnosti nadobudla manželka sťažovateľa do svojho výlučného vlastníctva a tieto netvoria masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov sťažovateľa a manželky sťažovateľa.

Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku neuviedol, akému povolaniu manželky sťažovateľa mali slúžiť predmetné nehnuteľnosti, resp. predmetom ktorého podnikania manželky sťažovateľa nehnuteľností sú. Okresný súd Nové Zámky v odôvodnení poukazuje na skutočnosť, že manželka sťažovateľa je štatutárnym zástupcom Občianskeho združenia [REDAKOVANÉ], ktoré vykonávalo činnosť v nehnuteľnostiach. Pritom Okresný súd Nové Zámky nerozlišoval medzi právnou subjektivitou manželky sťažovateľa a občianskym združením, súd stotožnil tieto dva právne subjekty (manželku sťažovateľa a občianske združenie), v rozhodnutí neodôvodnil, z akého dôvodu tieto subjekty považuje za zameniteľné a nakoniec vyvodil nesprávny právny záver o potrebe vylúčenia nehnuteľností z bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Záver o podnikaní resp. výkone povolania manželky sťažovateľa ako jeden z hlavných dôvodov podporujúcich rozhodnutie súdu tak nebol v rozhodnutí súdu dostatočne odôvodnený, na čo sťažovateľ v ďalšom konaní opätovne poukazoval

Vyššie uvedené závery súdu v tomto smere sú podľa názoru sťažovateľa prinajmenšom nejednoznačné a nedávajú zrozumiteľnú odpoveď na otázku, akými úvahami sa súd riadil, keď dospel k záveru, že nehnuteľnosti majú byť vyňaté z režimu

bezpodielového spoluvlastníctva manželov, resp. akými úvahami sa súd riadil pri ustálení premlčania nároku sťažovateľa na uplatnenie práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Prvostupňový súd sa ďalej nezaoberal s otázkou, z akého dôvodu uzatvorili sťažovateľ a manželka sťažovateľa zmluvu o výpožičke na predmetné nehnuteľnosti, ak nehnuteľnosť nepovažovali za takú, čo patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva a s týmto dôkazom sa pri hodnotení dôkazov a v odôvodnení rozsudku nijakým spôsobom nevysporiadal.

Sťažovateľ má za to, že vyššie uvedenými nedostatkami odôvodnenia rozsudku trpí aj Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.03.2014 č. k. 7 Co/263/2012-436, v ktorom sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa.

Odvolací súd sa nijakým spôsobom nedotkol premlčania práva sťažovateľa, tento ďalej nekonkretizoval, nedostatok odôvodnenia rozhodnutia teda v tomto smere neodstránil.

Odvolací súd vo svojom rozhodnutí takisto neuvádza ani nešpecifikuje povolenie resp. podnikateľskú činnosť, ktorú mala manželka sťažovateľa vykonávať v súvislosti s nehnuteľnosťami, iba v odôvodnení rozhodnutia zopakoval záver súdu prvého stupňa, že nehnuteľnosti slúžili výkonu povolenia žalovanej a preto sa nestali predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov. ...

Voči rozsudku Krajského súdu... podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. a nesprávne právne posúdenie veci podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. ...

Vyššie namietané nedostatky odôvodnenia súdneho rozhodnutia neodstránil ani Najvyšší súd... ustálil, že súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietli, pričom sa stotožnil s právnou argumentáciou súdu prvého stupňa, resp. odvolacieho súdu, ktorú Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zhrnul.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľov na právnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky a rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15. júna 2012 č. k. 9 C 159/2011-333, v konaní na

Krajskom súde v Nitre a rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.03.2014 č. k. 7Co/263/2012-436 a v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 2 Cdo/338/201 porušené.

Rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15. júna 2012 č. k. 9 C 159/2011-333, Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.03.2014 č. k. 7Co/263/2012-436 a Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 2 Cdo/338/201 sa zrušujú.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 10.000 €, ktorú sumu sú mu povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne Okresný súd Nové Zámky, Krajský súd v Nitre a Najvyšší súd Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Nové Zámky, Krajský súd v Nitre a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 355,72 € k rukám právneho zástupcu sťažovateľa Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s. r. o., so sídlom Piaristická č. 46, Trenčín.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu domáhal určenia, že spolu s manželkou je bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré v návrhu špecifikoval. Okresný súd napadnutým rozsudkom návrh sťažovateľa zamietol. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľ napadol rozsudok krajského súdu dovolaním, o ktorom rozhodol najvyšší súd tak, že dovolanie sťažovateľa napadnutým uznesením odmietol ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu a jemu predchádzajúcim postupom, rozsudkom krajského súdu a jemu predchádzajúcim postupom a uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom. K namietanému porušeniu označeného základného práva malo dôjsť tým, že okresný súd, krajský súd a ani najvyšší súd svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu a jemu predchádzajúcim postupom

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím mu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o čom vedel, odvolanie podal a krajský súd o ňom svojím rozsudkom rozhodol. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu a jemu predchádzajúcim postupom

Podľa sťažovateľa krajský súd sa v odvolacom konaní nedotkol premlčania práva sťažovateľa a nedostatok odôvodnenia rozsudku okresného súdu neodstránil, a tiež nešpecifikoval povolanie, resp. podnikateľskú činnosť, ktorú mala manželka sťažovateľa v nehnuteľnostiach vykonávať, iba zopakoval záver okresného súdu, že nehnuteľnosti slúžili na výkon povolania manželky sťažovateľa, a preto nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uviedol:

„Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

Z citovaného ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka vyplýva, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatria okrem iného vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia výkonu povolania len jedného z manželov. Aby vec bola z toho dôvodu vylúčená z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, musí spĺňať podmienku, že ide o vec, ktorá má a môže slúžiť výlučne výkonu povolania len jedného z manželov a ktorá zároveň (po jej získaní k tomuto účelu) skutočne slúži výlučne len jednému z manželov. Pokiaľ vec môže slúžiť i druhému z manželov k výkonu jeho povolania (resp. obidvom manželom súčasne), poprípade i k inému účelu ako k výkonu povolania, neprichádza do úvahy

vylúčenie tejto veci z bezpodielového spoluvlastníctva manželov, zvlášť, keď takémuto inému účelu začala slúžiť.

V prejednávanej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že dňa 22. 06. 2004 uzatvorilo Mesto Nové Zámky ako predávajúci a odporkyňa v 2. rade ako kupujúca kúpnu zmluvu [REDAKOVANÉ], na základe ktorej odporkyňa v 2. rade nadobudla sporné nehnuteľnosti za účelom prevádzkovania predškolského zariadenia Občianskeho združenia [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorého štatutárnym zástupcom je odporkyňa v 2. rade. Predmetné nehnuteľnosti uvedenému účelu slúžili aj v dobe, keď neboli vo vlastníctve odporkyne v 2. rade, čo preukazuje zmluva o nájme nebytových priestorov č. 6/20202 zo dňa 30.08.2002 (č. l. 243 spisu) uzatvorená medzi Mestom Nové Zámky ako prenajímateľom a Občianskym združením [REDAKOVANÉ], v zastúpení predsedníčky združenia odporkyne v 2. rade ako nájomcom, predmetom ktorej bol prenájom sporných nehnuteľností za účelom prevádzky materskej školy a na prácu s deťmi vo voľnom čase. Účel kúpy sporných nehnuteľností odporkyňou v 2. rade preukazuje aj žiadosť o uzatvorenie zmluvy o budúcej kúpnej zmluve zo dňa 04. 10. 2002 (č. l. 245 spisu), adresovanú Mestu Nové Zámky, z ktorej vyplýva, že Občianske združenie [REDAKOVANÉ] v zastúpení odporkyne v 2. rade požiadalo Mesto Nové Zámky o odkúpenie predmetných nehnuteľností za účelom prevádzkovania predškolského zariadenia Občianskeho združenia [REDAKOVANÉ]. Rovnako tak zo zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 26. 11. 2002 (č. l. 253 spisu) vyplýva, že Občianske združenie [REDAKOVANÉ], v zastúpení odporkyne v 2. rade ako budúci kupujúci bude na predmetných nehnuteľnostiach prevádzkovať materskú školu. V danom prípade, bez ohľadu na to, či odporkyňa v 2. rade predmetné nehnuteľnosti nadobudla z finančných prostriedkov patriacich do BSM a bez ohľadu aj na cenu nadobudnutej nehnuteľnosti, odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že sporné nehnuteľnosti nadobudnuté odporkyňou v 2. rade kúpnu zmluvou č. 59/2004 zo dňa 22. 06. 2004, slúžili výkonu povolania odporkyne v 2. rade, a preto sa nestali predmetom bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne v 2. rade.

Pokiaľ navrhovateľ a odporkyňa v 2. rade v konaní namietali, že predmetné nehnuteľnosti následne odporkyňa predala za nápadne nevýhodných podmienok, odvolací

súd dodáva, že tieto skutočnosti sa netýkajú predmetu tohto konania, ktorým bolo posúdenie toho, či sporné nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne v 2. rade.

Vzhľadom k záveru, že nehnuteľnosť nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne v 2. rade nebolo potrebné sa zaoberať námietkami navrhovateľa, že kúpna zmluva bola uzatvorená vzhľadom ku kúpnej cene za nápadne nevýhodných podmienok. Aj v prípade, ak by súd dospel k záveru, že posudzovaná kúpna zmluva je neplatným právnym úkonom, na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy by navrhovateľ nemal naliehavý právny záujem, pretože jeho postavenie by sa takýto určením nijako nezmenilo, pretože treba vychádzať z toho záveru, že odporkyňa v 2. rade bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľností. Predmetom tohto konania neplatnosť kúpnej zmluvy nebola a súd by ju riešil iba ako predbežnú otázku, ale iba za predpokladu, že nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy pred jej uzatvorením patrila do BSM navrhovateľa a odporkyne v 2. rade.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.“

Z citovaného odôvodnenia vyplýva, že krajský súd založil svoje rozhodnutie na skutočnosti, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom sporu slúžili na výkon povolania manželky sťažovateľa, a preto podľa § 143 Občianskeho zákonníka nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Pojem povolanie Občiansky zákonník nešpecifikuje. Je preto vecou všeobecných súdov, aby pri rozhodovaní o tom, či vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu posúdili, či je možné činnosť jedného z manželov považovať za výkon jeho povolania. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd považoval za povolanie manželky sťažovateľa, výkonu ktorého mala slúžiť sporná nehnuteľnosť, jej činnosť ako štatutárneho orgánu občianskeho združenia, ktoré v spornej nehnuteľnosti prevádzkovalo svoju činnosť. Podľa názoru ústavného súdu sa takáto aplikácia ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka a výklad pojmu povolanie krajským súdom

nejavia ako také, ktorá by boli popretím jeho podstaty či zmyslu. Ústavný súd sa preto nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa, že krajský súd neuviedol, výkonu akého povolania manželky sťažovateľa mala sporná nehnuteľnosť slúžiť. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktoré sú dostatočne skutkovo a právne odôvodnené.

Ústavný súd pripomína, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

Podľa názoru ústavného súdu právny názor krajského súdu v danej veci je zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a na zásadné námietky odvolania sťažovateľa zaujal

také stanovisko, ktoré ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné odvolanie sťažovateľa považovať za neodôvodnené a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Pokiaľ sťažovateľ namieta nedostatok odôvodnenia rozsudku okresného súdu týkajúci sa premlčania jeho práva dovoliť sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu – kúpnej zmluvy, ktorú uzatvorila jeho manželka s mestom Nové Zámky, ústavný súd uvádza, že skutočne z rozsudku okresného súdu nevyplýva, kedy mala začať plynúť premlčacia lehota. Avšak ústavný súd zároveň konštatuje, že sťažovateľ sám v odvolaní uvádza, že relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy medzi jeho manželkou a mestom Nové Zámky sa nedovoľával, a preto je táto časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu irelevantná a ako taká nemajúca pre vec podstatný význam. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ sa krajský súd k tejto časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu nevyjadril a nedostatok odôvodnenia rozsudku okresného súdu nenapravil, nemohlo namietaným postupom krajského súdu a jeho rozsudkom dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Ústavný súd zdôrazňuje, že pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti iba opätovne uvádzal námietky, ktoré už boli predmetom preskúmania krajským súdom, a požaduje, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho právnym posúdením, že nehnuteľnosť

patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, stavia tak ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v systéme všeobecného súdnictva, ktorá mu však neprináleží vzhľadom na čl. 124 ústavy. Podľa uvedeného článku ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ústavnosti. Skutočnosť, že okresný súd a krajský súd vo svojich rozsudkoch vyslovili právne závery, s ktorými sťažovateľ nesúhlasí, nezakladá bez ďalšieho oprávnenosť ústavnej sťažnosti a nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu ústavný súd uvádza, že obsahom dovolania sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu boli opätovne iba skutočnosti, ktoré už namietal v odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Týmito námietkami sa krajský súd zaoberal a vysporiadal sa s nimi takým spôsobom, ktorý nemožno hodnotiť ako porušenie práva sťažovateľa na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo ústavný súd skonštatoval už pri posudzovaní tej časti sťažnosti, ktorá sa týkala porušenia základného práva sťažovateľa rozsudkom krajského súdu. Pokiaľ sa teda najvyšší súd obmedzil iba na konštatovanie, že sudy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietli,

s ktorými sa stotožnil, nemožno z takéhoto postupu súdu vyvodiť namietané porušenie označeného základného práva sťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2015